

AKADEMIA RODZINY W POWIECIE ŁOBESKIM

pilotaż

RAPORT

**SZCZECIN, ŁOBEZ
maj-listopad 2015**

Projekt finansowany ze środków
Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego
w ramach Regionalnej Akademii Rodziny
oraz Starostwa Powiatowego w Łobzie
i Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Mediatorów w Szczecinie

Rodzina to podstawowa grupa społeczna w ogromnym stopniu oddziałująca na wszystkich członków rodziny, a szczególnie na dzieci, które w tej rodzinie wzrastają. Ważne jest, więc, by rodziny funkcjonowały w jak najbardziej optymalny sposób, kształtując dojrzałość osobowościową i wpływając na psychospołeczne i fizyczne zdrowie wszystkich jej członków. Tymczasem wiele dorosłych osób tworzących w obecnych czasach własne rodziny boryka się z różnorodnymi problemami oddziałującymi na relacje rodzinne. Przyczynami tych problemów są m.in. osobiste doświadczenia związane z zaburzeniami w rodzinach pochodzenia, nieradzenie sobie ze stresem, brak umiejętności komunikacyjnych, brak inteligencji emocjonalnej, niedojrzała osobowość, niskie poczucie własnej wartości, problemy zawodowe oraz problemy psychiczne i zdrowotne z tym związane. To najczęściej powoduje, że dorośli nie radzą sobie w satysfakcjonującym stopniu z rolami małżeńskimi i rodzicielskimi. Problemy we własnym funkcjonowaniu psychospołecznym odzwierciedlają się w niewłaściwych relacjach ze współmałżonkami i z własnymi dziećmi. W takich rodzinach narastają konflikty, poszczególni ich członkowie mają trudności w radzeniu sobie z emocjami, w procesie prawidłowej komunikacji, w reagowaniu na potrzeby podstawowe i potrzeby wyższe własne oraz współmałżonka i własnych dzieci.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XXXVIII/517/14 z dnia 30 września 2014 r. przyjął „Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 pn. Region dla Rodziny”.

Program wskazuje kierunki polityki regionalnej zmierzającej do odbudowy wartości rodziny jako naturalnego środowiska kształtowania wartości i wzorców, stanowiącego fundament kulturowego kapitału, będącego podstawą rozwoju emocjonalnego i intelektualnego każdego człowieka.

Wśród rekomendacji wskazanych w Programie zawarto m.in. profilaktykę problemów małżeńskich i rodzinnych, skierowaną zarówno do młodych ludzi, na początku budowania rodziny, jak i do osób dojrzałych, w okresach krytycznych dla związków małżeńskich – około 5-9 oraz 20 roku trwania małżeństwa.

Efektem powyższego było opracowanie kierunków interwencji Programu. Za jeden z celów przyjęto - Wzmocnienie kondycji Rodziny w Województwie Zachodniopomorskim, a jako zadanie wskazano - Powołanie, we współpracy z powiatami, sieciowej Regionalnej Akademii Rodziny [RAR]. W ramach tego zadania na terenie województwa ma powstać 15 lokalnych RAR.

W Regionalnych Akademiach Rodziny ustalono następujące zakresy działania:

- programy warsztatowo – terapeutyczne „Zdążyć przed rozwodem”
- warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców”
- warsztaty umiejętności komunikacji międzypokoleniowej i rodzinnej

- program edukacji społeczno–finansowej „Wybierz Przyszłość” (dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów)
- mediacje rodzinne (w przypadku konfliktów małżeńskich, międzypokoleniowych i innych rodzinnych).

Celem realizacji ww. działań jest:

- 1) ochrona rodziny przed rozpadem;
- 2) zwiększenie umiejętności w zakresie pełnienia ról rodzinnych, w tym w rodzinach wielopokoleniowych;
- 3) nabycie umiejętności umożliwiających samodzielne rozwiązywanie problemów oraz konfliktów.

Uczestnikami tych warsztatów miały być osoby/małżeństwa w kryzysie, zagrożone rozpadem lub trwające w konflikcie, z terenu powiatu objętego działaniem RAR.

W roku 2015 pilotażowo uruchomione zostały 2 ośrodki RAR w dwóch powiatach Województwa Zachodniopomorskiego (pilotaż). W kwietniu 2015 r. został rozstrzygnięty konkurs na utworzenie i prowadzenie RAR. W wyniku konkursu dwie pierwsze Akademie powstały w:

- Powiecie Stargardzkim, gdzie organizatorem RAR był Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamińskiej,
- Powiecie Łobeskim, gdzie organizatorem RAR było Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów.

Po podpisaniu umowy w dniu 6 maja 2015 r. z Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów w dniu 27 maja podpisało również porozumienie o współpracy z Powiatem Łobeskim.

Akademia Rodziny w Powiecie Łobeskim to pilotażowy projekt skierowany do osób, które chciałyby wzmocnić rodzinę, realizowany przez Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów ul. Garncarska 5 w Szczecinie i w ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie, w okresie od 1 maja do 30 listopada 2015 r.

Uczestnikami Akademii byli mieszkańcy Powiatu Łobeskiego: osoby, małżeństwa, partnerzy, rodziny, babcie, dziadkowie, młodzież. Mogli oni korzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, terapii indywidualnej i rodzinnej, mediacji oraz brać udział w cyklicznych warsztatach z udziałem specjalistów.

Działania Akademii obejmowały:

I Spotkania promujące Akademię Rodziny

Spotkanie promujące zostało w pierwszej kolejności przeprowadzone przez Prezesa ZSM i Dyrektora PCPR z pracownikami PCPR w Łobzie. Następnie odbyły się spotkania promujące w: Ośrodku Pomocy Społecznej w Resku przez Prezesa ZSM, na sesji Rady Powiatu przez Dyrektora PCPR, po mszach w Kościele parafialnym w Łobzie przez Prezesa i członków ZSM, w Sądzie Rejonowym w Łobzie, w poradniach i w szkołach w Łobzie oraz w szkole w Dobrej Nowogardzkiej przez Prezesa ZSM, w czasie spotkania kierowników i pracowników OPS-ów z terenu Województwa zachodniopomorskiego w Tarnowie przez dyrektora PCPR, w OPS w Drawsku Pom. przez Dyrektora PCPR, w Siedlicach i Dobrej Nowogardzkiej przez Dyrektora PCPR, na sesjach rad gmin przez Dyrektora PCPR, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie oraz w Starostwie przez Prezesa ZSM.

II Szkolenia pracowników służb pracujących na rzecz rodziny

Przeprowadzono dwa szkolenia pozwalające na zapoznanie się z programem Akademii Rodziny i integrację środowisk działających na rzecz rodziny. Szkolenia pracowników służb pracujących dla rodziny i na rzecz rodziny zostały przeprowadzone przez Prezesa ZSM w Starostwie Powiatowym w Łobzie oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łobzie.

Szkolenia pomogły osobom pracującym z rodziną w odczytaniu właściwych potrzeb rodzin zgłaszających się o wsparcie i pomoc, dały możliwość zdobycia wiedzy i nabycia umiejętności przydatnych w wykonywanej pracy, nawiązania właściwych relacji z rodzinami oraz wzajemnie ze sobą, poprawiły komunikację pomiędzy służbami. W szkoleniach pracowników służb pracujących z rodziną i na rzecz rodziny uczestniczyło 38 osób.

Ponadto odbyły się trzy spotkania tworzące możliwość płaszczyzny współpracy samorządu gminnego, powiatowego i organizacji pozarządowych w Akademii Rodziny. Spotkania umożliwiły przełamanie barier i ograniczeń w relacjach gminy - powiat – organizacje pozarządowa. Przepracowano zakresy kompetencyjne, możliwości organizacyjne jak również potencjał osobowościowy uczestników. W spotkaniach uczestniczyło 46 osób z różnych jednostek gminnych, powiatowych i organizacji pozarządowych.

III Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo było realizowane przez wieloletnich i doświadczonych specjalistów w siedzibie PCPR w Łobzie ul. J. Bema 27. Po rejestracji telefonicznej spotkania odbywały się ze specjalistami wg grafiku dyżurów.

1. Poradnictwo psychologa skierowane było do osób dotkniętych problemami emocjonalnymi lub trudnościami w relacjach rodzinnych oraz w najbliższym otoczeniu, z problemami szkolnymi, problemami komunikacji w rodzinie, problemami z realizacją roli rodzica i współmałżonka. Spotkania dotyczyły problemów jakie powstają w rodzinie z powodu kryzysu wartości oraz osłabienia komunikacji i więzi między członkami rodziny. Wielokrotnie poruszany był problem postaw rodzicielskich, stylów wychowawczych oraz samotnego rodzicielstwa. Specjalista służył pomocą dla obniżenia napięcia wywołanego różnymi trudnościami w funkcjonowaniu tych rodzin. Pracowano nad prawidłową komunikacją oraz nad poszukiwaniem zadowalających rozwiązań (dla wszystkich członków rodziny). Uczestnikom została przekazana wiedza pozwalająca na podejmowanie i utrwalanie zachowań, przyczyniających się do zmiany postawy poprzez pracę nad własnymi przekonaniami. Z porad psychologa skorzystało w tym okresie 26 osób.

2. Poradnictwo prawnika obejmowały przekazywanie wiedzy na temat sytuacji prawnej osób zgłaszających się po pomoc oraz pomoc w działaniach prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego, administracyjnego, postępowania egzekucyjnego. Specjalista służył pomocą w zakresie sporządzenia projektu pisma prawnego, w tym procesowego, na wspieraniu klienta w jego postępowaniu przed organem administracji lub sądem, zapoznaniu z przepisami o pomocy społecznej, świadczeniach społecznych, czy odwołaniach od decyzji administracyjnych. Z porad prawnych skorzystało 29 osób.

3. Poradnictwo pedagoga skierowane było na pomoc w nawiązaniu zerwanych więzi pomiędzy rodzicami, a dziećmi, między małżonkami w sprawach dotyczących sposobu wychowywania dzieci, kształtowaniu pozytywnych postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży. Pracowano również nad komunikacją między rodzeństwem oraz wsparciem pod kątem realizacji programów profilaktyczno-wychowawczych. Z porad pedagoga skorzystało 19 osób.

4. Główne problemy z jakimi zgłaszały się osoby do mediatora to nieumiejętność rozwiązywania konfliktów, kryzys w małżeństwie wywołany zdradą, alkoholizm rodziców, nieumiejętności wychowawcze, brak porozumienia między rodzicami, brak komunikacji. Działanie mediatora poprawiało komunikację między małżonkami i rodziców z dziećmi, w rodzinie wielopokoleniowej, umożliwiało konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i budowanie więzi rodzinnych w sytuacji kryzysu, inicjowało pomoc w prowadzeniu dialogu w trudnych sytuacjach sąsiedzkich i relacjach międzyludzkich oraz poszukiwaniu kreatywnych rozwiązań na przyszłość. Z mediacji rodzinnych skorzystało 20 osób.

5. Poradnictwo terapeuty polegało na pomocy terapeutycznej dla rodzin, osób dorosłych oraz młodzieży. Prowadzono spotkania terapeutyczne indywidualne, rodzinne, dla par i małżeństw. Doświadczenie straty, żałoba, niestabilność emocjonalna, depresja, doświadczenie przemocy,

rozwód rodziców, to niektóre z problemów z jakimi zgłaszały się osoby. Uzyskując wsparcie, poradę i poprzez odbyte spotkania terapeutyczne powracały do równowagi w funkcjonowaniu rodzinnym i społecznym. Z pracy terapeuty skorzystało 25 osób.

Ogólna liczba osób zgłaszających się w do specjalistów wyniosła prawie 120 osób.

IV Szkolenia dla realizatorów poszczególnych szkół

Realizatorzy programu uczestniczyli w szkoleniach przeprowadzonych przez ROPS. Szkolenia odbyły się w siedzibie PCPR w Łobzie. Szkolenia Szkoły dla Rodziców „Kompetentni rodzice” odbyło się w dniach od 27 maja do 17 czerwca, a Szkoły Babć i Dziadków „Wczoraj-Dziś-Jutro: Integracja pokoleń” w dniach 22 i 23 sierpnia. Prowadziła je pani dr Marta Komorowska-Pudło. Szkolenie Szkoły dla Małżonków i Partnerów „Jak poradzić sobie z kryzysem związku” odbyło się w dniach od 29 maja do 24 czerwca, a prowadziło je małżeństwo Eleonora i Zbigniew Zamszyn. Uczestniczyło w nich 15 osób, członków Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Mediatorów, pracowników PCPR w Łobzie, OPS-ów w Dobrej, Resku, Węgorzynie, placówki opiekuńczo-wychowawczej w Drawsku Pom., Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łobzie. Były wśród nich osoby z wieloletnim doświadczeniem, jak również osoby, które zamierzały podjąć się realizacji zadań w Akademii Rodziny w przyszłości.

V Realizacja Szkół

1. Szkoły dla Rodziców realizowane były wg programu zaakceptowanego przez ROPS „Kompetentni rodzice”. Odbyły się dwie Szkoły dla Rodziców. Jedna została zrealizowana w Łobzie w dniach od 14 września do 26 października. Nabór został dokonany przez PCPR w Łobzie i Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Mediatorów poprzez ogłoszenia na stronach internetowych RAR, PCPR i Starostwa, plakaty i ulotki rozprowadzane w czasie spotkań promujących oraz w instytucjach współpracujących w zakresie pracy z rodziną i na rzecz rodziny. Druga Szkoła dla Rodziców odbyła się w dniach od 7 października do 24 listopada. Nabór został przeprowadzony w oparciu o rodziców z Zespołu Placówek Oświatowych w Dobrej Nowogardzkiej. W obu Szkołach dla Rodziców uczestniczyło 26 osób.

Uczestnictwo w zajęciach szkoły dla rodziców umożliwiło dorosłym nabycie umiejętności radzenia sobie z rolami społecznymi, w tym małżeńskimi i rodzicielskimi w sposób konstruktywny oraz nabycie umiejętności wychowawczych umożliwiających kształtowanie dojrzałości psychospołecznej własnych dzieci. Wprowadzenie do własnych domów rodzinnych i systematyczne ćwiczenie z własnymi dziećmi zdobytej wiedzy i umiejętności umożliwi rodzicom zmianę postaw wobec dziecka oraz pełnionych przez siebie ról rodzicielskich. Postawa „kochać i wymagać” zastąpi dotychczasowe postępowanie „kochać i

rozpieszczać” lub „kochać i karać”, co w dalszych konsekwencjach wpłynie na prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny dzieci.

Szczególnie cennym rezultatem działań będzie nabycie przez uczestników projektu umiejętności interpersonalnych w komunikacji codziennej i w sytuacjach pojawiających się konfliktów w środowisku rodzinnym. Tego typu umiejętności podniosą poczucie własnej wartości wszystkich członków rodziny i pozwolą na zwiększenie poziomu ich inteligencji emocjonalnej i społecznej. Wiele zaproponowanych ćwiczeń umożliwiło poznanie sposobów wzmacniania własnej osobowości. Będzie to podstawą dla zainteresowanych osób do uczenia się zachowań i zmiany myślenia w sytuacjach trudnych, w których może dochodzić do tzw. kryzysów wiążących się z różnorodnymi konsekwencjami, z rozpadem rodziny włącznie. Stosowanie właściwych metod komunikowania się w rodzinie i metod wychowania będzie jednocześnie bezpośrednio odzwierciedlać się w podnoszeniu jakości komunikacji małżeńskiej oddziałującej na zwiększenie poziomu więzi małżeńskiej. Zdobyte umiejętności będą miały także szczególne znaczenie w okresie, gdy dzieci będą uzyskiwać własną dojrzałość i opuszczać dom rodzinny, a ich rodzice pozostaną w fazie „pustego gniazda”, tworząc relacje małżeńskie skoncentrowane głównie na sobie wzajemnie. Biorąc pod uwagę statystykę rozpadów związków w tym okresie życia rodziny, ukształtowane w ramach zajęć warsztatowych i ćwiczone we własnych domach umiejętności mogą w dużym stopniu przeciwdziałać tym rozpadom. Dodatkową wartością udziału rodziców w proponowanych warsztatach było stworzenie fundamentu pod ich przyszłe role związane z byciem babcią i dziadkiem i wdrażaniem stosowanych przez siebie metod kompetentnych rodziców w zakres metod kompetentnych dziadków.

Główną metodą prowadzenia warsztatów była aktywna praca na zajęciach, polegająca m.in. na:

- konstruowaniu różnorodnych pytań do dyskusji służących analizie własnych doświadczeń osobistych i zawodowych, niezbędnych do procesu uświadomienia sobie najważniejszych obszarów pracy
- konstruowaniu wiedzy w drodze poszukiwań odpowiedzi, przemyśleń, analiz systematycznie napływających informacji, wniosków uzyskanych z ćwiczeń
- analizie różnorodnych konkretnych sytuacji życiowych rodziców, dziadków i narzeczonych
- dzieleniu się refleksjami pojawiającymi się podczas ćwiczeń
- wyciąganiu wniosków niezbędnych do kształtowania optymalnych postaw
- uświadamianiu sobie celowości podejmowanych treści i celów
- analizie doświadczeń własnych.

Zajęcia prowadzone były w oparciu o podręcznik Marty Komorowskiej-Pudło, który ma charakter przewodnika metodycznego dla osób prowadzących zajęcia z rodzicami w ramach „Szkoly dla Rodziców” Regionalnej Akademii Rodziny, przyjętego przez ROPS.

2. Szkoła dla Babć i Dziadków realizowana była wg programu zaakceptowanego przez ROPS „Wczoraj-Dziś-Jutro: Integracja pokoleń”. Akademia dla Babć i Dziadków została przeprowadzona w Dobrej Nowogardzkiej w oparciu o uczestników Uniwersytetu III Wieku jaki funkcjonuje w Dobrej. Zajęcia zostały przeprowadzone w dniach od 8 października do 19 listopada. W Akademii wzięło udział 15 osób.

Okres późnej dorosłości to czas ogromnych przemian w życiu zawodowym i rodzinnym człowieka. Osoby znajdujące się w tym wieku muszą dokonać reorganizacji swojej aktywności oraz dokonać wielu zmian w swojej hierarchii wartości społecznych i rodzinnych. Ze względu na ujawniające się zmiany w życiu osób starzejących się, szczególnego znaczenia nabierają więzi rodzinne, które są źródłem podstawowych zasobów psychospołecznych jednostki. Rodzina jest najlepszym środowiskiem dla fizycznego, psychicznego, społecznego czy materialnego funkcjonowania wszystkich ludzi. Osoby starsze właśnie z nią wiążą się najbardziej. W wyniku konieczności podejmowania pracy przez rodziców dziadkowie niejednokrotnie podejmują role wychowawcze w stosunku do wnuków zastępując im własnych rodziców. Szczególne znaczenie dla kształtowania więzi rodzinnych mają relacje starszych ludzi z własnymi wnukami. Niestety wiele babć i dziadków nie wykorzystuje tych możliwości. Często przyczyną takich postaw są trudności w relacjach międzypokoleniowych, brak poczucia, że własna tożsamość seniorów, styl życia, doświadczenia mogą być wartościowe i użyteczne dla innych.

Jedną z form wzmacniania roli babci i dziadka w rodzinie była możliwość uczestniczenia przez nich w zajęciach warsztatowych „Akademia dla Babć i Dziadków”, gdzie za pomocą metod aktywnej pracy z grupą nabywali oni i doskonalili umiejętności interpersonalne oraz wspierająco-wychowawcze w stosunku do własnych wnuków. Proponowane zajęcia warsztatowe miały charakter psychoedukacyjny i integrujący osoby starsze: babcie i dziadków z własnymi wnukami oraz z własnymi dziećmi. Przyczyniały się do aktywizowania osoby w późnej fazie dorosłości w podejmowaniu działań na rzecz własnego rozwoju psychospołecznego oraz na rzecz rozwoju młodszych członków swojej rodziny. Zaangażowanie osób starszych w doskonalenie własnych umiejętności interpersonalnych i wychowawczych pozwoli na podniesienie ich poczucia własnej wartości, odnalezienie sensu i celu życia, wpłynie na utrzymanie sprawności intelektualnej, wzmocni poczucie zadowolenia z osiągniętych sukcesów i poczucie bycia potrzebnym. Integracja międzypokoleniowa da możliwość wykorzystania potencjału tkwiącego w osobach znajdujących się w wieku

senioralnym (wiedzy, umiejętności, mądrości życiowej, bogactwa doświadczeń) i przekazania go młodszemu pokoleniu. Jednocześnie też osoby starsze będą mogły zdobyć umiejętności, szczególnie w tak trudnym do zrozumienia przez nie, świecie technicznym, zrozumieć specyfikę funkcjonowania pokolenia ich dzieci i wnuków. Zajęcia prowadzone były w oparciu o podręcznik Marty Komorowskiej-Pudło.

3. Szkoła dla Małżeństw i Partnerów

Szkoła dla Małżonków i Partnerów, realizowana wg programu zaakceptowanego przez ROPS „Jak poradzić sobie z kryzysem związku”. Szkoła dla Małżonków i partnerów odbyła się w Łobzie spośród osób zgłaszających się do PCPR. Najtrudniejszy był nabór do tej szkoły, jak się później okazało dla wielu małżeństw tytuł tego szkolenia stygmatyzował i nie chcieli z tego powodu brać w tym udział. Spotkania zostały przeprowadzone w dniach od 27 października do 30 listopada. W zajęciach Szkoły dla Małżonków i Partnerów uczestniczyło 10 osób.

Kryzys pojawia się w wyniku nawarstwienia trudności powodujących brak możliwości zaspakajania potrzeb poszczególnych jej członków. Efektem jest stan frustracji, niezadowolenia wynikającego z niezaspokojenia podstawowych potrzeb, poczynając od tych związanych z fizyczną egzystencją poprzez potrzeby emocjonalne a także te, które można zdefiniować jako społeczne. To z kolei generuje zjawiska, które można określić jako nieprzystosowanie do wypełniania zadań (lub rezygnację z wypełniania zadań) wynikających z prawidłowego funkcjonowania zarówno w wymiarze osobistym, rodzinnym jak i społecznym. Kryzys rodziny oraz doświadczany deficyt więzi wynika z niezrozumienia mechanizmów rządzących relacjami w rodzinie, zarówno z punktu widzenia socjologicznego, czyli spełniania funkcji rodziny, jak i psychologicznego, czyli osobistego w niej funkcjonowania. Edukacja była ważnym elementem programu, a dopiero na jej podstawie prowadzona była praca warsztatowa. Uczestniczący w programie partnerzy mieli możliwość w trakcie zajęć dokonać diagnozy własnego związku, a także autodiagnozy oraz diagnozy obszarów dysfunkcji, które zagrażają stabilności rodziny, przeszkadzają w harmonijnym rozwoju. Uczestnicząc w zajęciach grupowych mieli okazję skonfrontować swoje wzorce zachowań z modelem funkcjonalnej rodziny. Zajęcia warsztatowe wykorzystywały także doświadczenia osobiste uczestników, zmieniając ich zachowania i postawy, rozwijając umiejętności interpersonalne (np.: prawidłową komunikację, umiejętność rozwiązywania konfliktów, wykorzystując techniki mediacyjne), konieczne w relacjach małżeńskich oraz odpowiedzialnym rodzicielstwie.

4. Edukacja społeczno-finansowa realizowana była wg programu zaakceptowanego przez ROPS „Wybierz przyszłość”. Warsztaty zostały przeprowadzone przez dyrektora PCPR w Łobzie w oparciu o projekt „Wybierz przyszłość”, realizowany przez ROPS. Spotkania zostały przeprowadzone w dniach 14 i 21 listopada. Z programu edukacji społeczno-finansowej skorzystało 8 osób.

VI Prowadzenie Grup wsparcia

1. Prowadzone były dwie Grupy wsparcia dla rodziców. Jedna w Łobzie i druga w Dobrej Nowogardzkiej. Spotkania w Grupie wsparcia w Łobzie rozpoczęły się od 24 września i będą prowadzona także po zakończeniu realizacji zadania. Spotkania Grupy wsparcia w Dobrej odbywały się w dniach od 12 października do 30 listopada. Spotkania przyczyniały się do integracji rodziców, służyły poradą i pomocą innym rodzicom mającym kłopoty w wychowaniu dzieci, wymianie doświadczeń, w trudnej pracy z dziećmi. Korzystającymi byli głównie osoby będące uczestnikami zajęć w szkołach dla rodziców, a także osoby korzystające z poradnictwa. Na Grupy wsparcia rodziców przybywało 26 osób.

2. Grupa wsparcia seniorów prowadzona była w Dobrej Nowogardzkiej. Pozwoliła wzmocnić poczucie własnej wartości wśród babcinek i dziadków, ich niezastąpionej roli w wielu aspektach życia rodzinnego. Osoby rekrutowały się ze szkoły dla babć i dziadków oraz uniwersytetu III wieku. Spotkania Grupy wsparcia trwały od 13 października do 30 listopada. Na Grupę wsparcia seniorów przybywało 15 osób.

VII Koordynacja działań

Obejmowała poradnictwo, szkolenia pracowników różnych służb pracujących na rzecz rodziny, organizacje i przeprowadzanie szkoleń, prowadzenie grup wsparcia. Dotyczyła również opracowanie plakatów i ulotek oraz ustalanie i przeprowadzanie spotkań promujących Akademię Rodziny. Prowadzona była szczególnie w odniesieniu do rzeczywistych potrzeb osób i rodzin.

Ogólna liczba osób zgłaszających się w do specjalistów, uczestnicząca w zajęciach różnego rodzaju szkół oraz grup wsparcia, finansowanych ze środków samorządu Województwa Zachodniopomorskiego wyniosła około 275 osób.

VIII Inne działania

Inne działania prowadzone w ramach Akademii Rodziny obejmowały: opracowanie plakatów i ulotek, przygotowanie na szkolenia sali konferencyjnej wraz ze sprzętem oraz poczęstunku, posprzątanie sali konferencyjnej po szkoleniu, rozpropagowanie plakatów i ulotek, obsługa poczty elektronicznej i strony internetowej, wydrukowanie materiałów na

szkolenia, sporządzanie sprawozdań, organizowanie spotkań promocyjnych, koordynowanie ewidencji spotkań indywidualnych specjalistów, przekazywanie informacji o działaniach RAR zainteresowanym OPS-om z Województwa Zachodniopomorskiego w ramach projektu systemowego.

Uczestnictwo w Akademii było bezpłatne.

Okres realizacji pilotażu obejmował czas od maja do listopada 2015 roku.

Obszarem działania objęto gminy Powiatu Łobeskiego.

Siedziba Akademii mieściła się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie ul. Bema 27 w Łobzie.

Kontakt dla osób zainteresowanych wzięciem udziału w Akademii, także w przyszłości pozostał aktualny: e-mail: rarlobez@wp.pl, telefon: 91 39 768 41.

IX Wnioski

1. Działanie Akademii powinno być rozpoczęte od początku roku.
2. Szkolenie realizatorów Programu powinno być zawarte w umowie, terminy szkoleń muszą być wyznaczone wcześniej.
3. Właściwa realizacja zadań warsztatowych w ramach Programu mogła rozpocząć się dopiero w okresie wakacji. Zabrakło czasu na skuteczną promocję i rekrutację. Plakaty, ulotki pojawiły się dopiero w wakacje.
4. Brakowało osoby z terenu powiatu, odpowiedzialnej za promocję programu (współpraca z instytucjami by ogłaszać i prowadzić nabór do szkoleń). Koordynator Stowarzyszenia miał inne zadania.
Od września udział w zebraniach rodziców, by zapisywać.
5. Brakowało materiałów szkoleniowych do zajęć, do zajęć integracyjnych oraz materiałów dla uczestników. Realizatorzy sami opracowywali materiały do zajęć (wraz z prezentacjami) w oparciu o podręcznik M. Komorowskiej-Pudło.
6. Materiał przewidziany na 50 godz. zajęć jest możliwy do przeprowadzenia przy przeznaczeniu dotacji w wysokości odpowiedniej na tę liczbę godzin.
7. Zajęcia dla rodziców mogą być cykliczne jeden raz w tygodniu,
8. Zajęcia dla babć i dziadków powinny odbywać się rzadziej – co 2 tygodnie.
9. Konieczna zmiana nazwy szkolenia dla małżonków i partnerów, żeby nazwa nie raziła a zachęcała.
10. Wskazane jest zapewnienie osoby do opieki nad dziećmi w czasie zajęć rodziców.
11. Beneficjenci oczekują „gotowych recept”, konkretnych rozwiązań na swoje problemy. W ulotkach należy określić precyzyjne tematy spotkań. Ulotki informujące o szkoleniach są stale do dyspozycji instytucji.

Szczecin, 31.11.2015 r.